

De wederopstanding van Detroit

Van Motown tot Motor City

Blauwe pilaren schieten voorbij. Ze vallen weg tegen de wolkeloze lucht. De auto mindert vaart. Pas nu valt het op. Het blauw is net een luipaardhuid. Gevlekt met roestbruin onder afbladderende metaalverf. Iedere klinknagel vertelt een verhaal. Zonder happy end. Over opkomst en ondergang. Welkom in Detroit, *the Motor City*.

TEKST - ROBERT DE KONING

FOTOGRAFIE - ELLEN LINNENKAMP

In 1988 vertrok de laatste trein van Michigan Central Station

Corktown met links Slows en daarnaast Honor & Folly

Uitzicht op Mercury Bar en Michigan Central Station vanuit Honor & Folly

Wie via de Ambassador Bridge oversteekt van Canada naar de Verenigde Staten stapt in een tijdmachine. Achter je ligt Windsor, *the city of Roses*. Een stad met een van de laagste criminaliteitscijfers van Canada. Met een bloeiende economie en vertrouwen in de toekomst. Voor je ligt Detroit. Amerika's *murder capital number 1*. Getekend door bakstenen littekens. Waar de toekomst slechts een groeiende kloof is met een illuster verleden. Maar een van Detroit's muzikale kinderen, Eminem, zong het al: "Look, if you had one shot, or one opportunity. To seize everything you ever wanted. One moment. Would you capture it or just let it slip?" Wie de stad bezoekt, voelt het. Creativiteit die borrelt onder versteend verleden. Energie die knettert. Frisgeverfde gevels tussen verkoelde skeletbouw op de begraafplaats van Amerika's eerste post-moderne stad. Detroit pakt haar laatste kans. Er is hoop voor de metropool. Hoop, die niet schuilt in schrikbarende statistieken, maar woont in de harten van de pioniers van de 21ste eeuw.

Moderne pioniers

Meghan McEwen is zo'n moderne pionier. Voormalig hoofdredacteur van een designmagazine in Chicago, nu eigenaar van Honor & Folly.

Een smaakvol ingerichte 'Bed without Breakfast' in de oudste buurt van Detroit: Corktown. Elf jaar geleden kochten Meghan, man en zwager in deze van oorsprong Ierse buurt een paar oude panden. Recht tegenover het Beaux-Artsicoon van de lijdensweg van Detroit: Michigan Central Station, waar in 1988 de laatste trein vertrok. De vervallen Victoriaanse huizen hadden de hemel als dak. Iedere avond schroefden Meghan en haar man de voordeur op slot. Barbecueën deden ze in de voortuin, Michigan Avenue. Deze zesbaansweg was ooit de hoofdslagader van Detroit. In 2004 reed er geen auto meer. Het infarct was compleet. Maar pioniers wekten Corktown weer tot leven. Vogels werden verjaagd, daken gerepareerd, trappen en vloeren geplaatst. Uit de doorn bloeide een roos. Geflankeerd door beroemde en smaakvolle burens als oldtimer LJ's, de altijd volle Slows Bar BQ, cocktailbar The Sugar House, Astro en de Mercury Bar, is Honor & Folly hét gezicht van een stad die haar laatste kans heeft gegrepen.

The Motor City

Detroit ontdekken doe je *on wheels*. Dit is tenslotte Motor City. Zonder ben je nergens. Behoudens een monorailrondje in het centrum

is het meeste openbaar vervoer wegbezuinigd. Het uitgestrekte karakter en het fijnmazige, door de autolobby gesponnen web van brede wegen maken de auto een basisbehoefte. Eentje die je tijdens je verblijf het liefst binnen, voor de deur of op een bewaakt parkeerterrein zet. Je koe is hier namelijk niet voor iedereen heilig. Opletten loont. Want Detroit is soms net zo rot als het gebit van de crackverslaafden die rondscharrelen op zoek naar wat dollars. Dat tijd niet alle wonden heelt, wordt zichtbaar op weg naar Dearborn. Twee miljoen inwoners telde Detroit tijdens haar hoogtijdagen. Maar *The Big Three* – Ford, GM en Chrysler – sleurden vanaf de jaren zeventig de stad mee in hun val. Van de zevenhonderdduizend achterblijvers woont een groot deel tussen afgebrande ruïnes, stadsakkers en *urban jungle*. De flora tiert welig op plekken waar een generatie terug gezinnen de American Dream droomden. Blok na blok staart het verval je aan. Huizen als kastelen, eengezinswoningen, winkels, fabrieken en kantoren. Niets is veilig voor vuur en vegetatie.

Weemoedige plek

Dichter bij Dearborn knapt het stadsbeeld op. Er verschijnen meer en meer Fords in het

The Russel Industrial Center – broedplaats herrezen uit as van autofabriek

The Heidelberg Project is een artistiek baken in Detroit's zee van ruïnes

Wonen tussen vervallen industriële glorie

Krotten vol crackverslaafden worden vaak door mensen in de buurt in brand gestoken

straatbeeld. Niet zo vreemd. Dearborn is het hart en de ziel van de Ford Motor Company. Een hart dat nog trots en krachtig klopt. Een ziel die huist op 20900 Oakwood Boulevard. Op dit adres is het Henry Ford Museum gevestigd. Het is een enigszins weemoedige plek waar, naast autogeschiedenis, hoogte- en dieptepunten uit de Amerikaanse geschiedenis worden tentoongesteld. De limo, waarin Kennedy werd vermoord. De stoel, waarin Lincoln werd gedood. De bus waarin Rosa Parks de aanzet gaf tot opheffen van de rassengelijkheid. Het laboratorium van Edison. De werkplaats van de gebroeders Wright. Ford verzamelde het en bracht het samen in het gebouw dat grenst aan Springfield Village, een openluchtmuseum vol historische panden. Iets verderop kun je ook nog terug naar de tijd van popcorn en zoenen op de achterbank bij het grootste nog bestaande drive-incomplex van Amerika: de Ford Drive In. Nog meer geschiedenis, maar dan levend, biedt een bezoek aan de River Rouge Plant. In 1930 zwoegden hier nog negentigduizend zwarte en blanke arbeiders. De paar duizend die hiervan over zijn, sleutelen nu zij-aan-zij met robots pick-uptrucks in elkaar. Bezoekers kunnen de fabriek over een *skywalk* doorkruisen en zien dat, ondanks alles, de Motor City nog swingt.

Wederopstanding

Behalve met auto's bracht Detroit de wereld in beweging met muziek. Ontelbare wereldsterren zetten de eerste pasjes op weg naar eeuwig roem op het tuinpad van een anoniem huis in een doorsnee buurt van Detroit. Onwetend dat de stampende machines van de auto-industrie stil zouden vallen en de Motor City zou worden herdoopt tot Motown, begon Berry Gordy op 2648 West Grand Boulevard – nu museum – in 1959 zijn legendarische platenlabel. En na Gordy kwam techno: muziek, die de echo's van het ritme van de stilgevallen machines oorverdovend de wereld inslingerde. Een minuut of tien verder rijdend over *memory lane* verandert

Motown in Motor City. Een paar blokken van de plek waar de T-Ford tot leven kwam, symboliseert een gigantische muurschildering de wederopstanding van Detroit. Een gevleugelde tijger is als een feniks opgerezen uit de as. Net als het bakstenen canvas waarop deze mural geschilderd is: het Russell Industrial Center op 1600 Clay Street. Waar verlaten fabrieken zoals de Packard symbool staan voor verval staat deze oude autofabriek voor wedergeboorte. Stukje bij beetje bouwen kunstenaars industrieel verleden om in een creatieve toekomst vol studio's, ateliers en werkplaatsen. Op vrijdag, zaterdag en zondag kun je er terecht voor alles *between food and furniture*. Terug het verleden van Detroit induikend, kom je vanaf het Russell langs verbrande en verlaten huizen en kerken bij Heidelberg Street. Vanaf 1986 gaat Tyree Guyton hier het verval te lijf met kunst. Ondanks tegenwerking van stadsbestuur, en recentelijk zelfs brandstichting, heeft Guyton van zijn wijk een openluchtkunstinstallatie gemaakt met het Dotty Wotty House als stralend middelpunt van

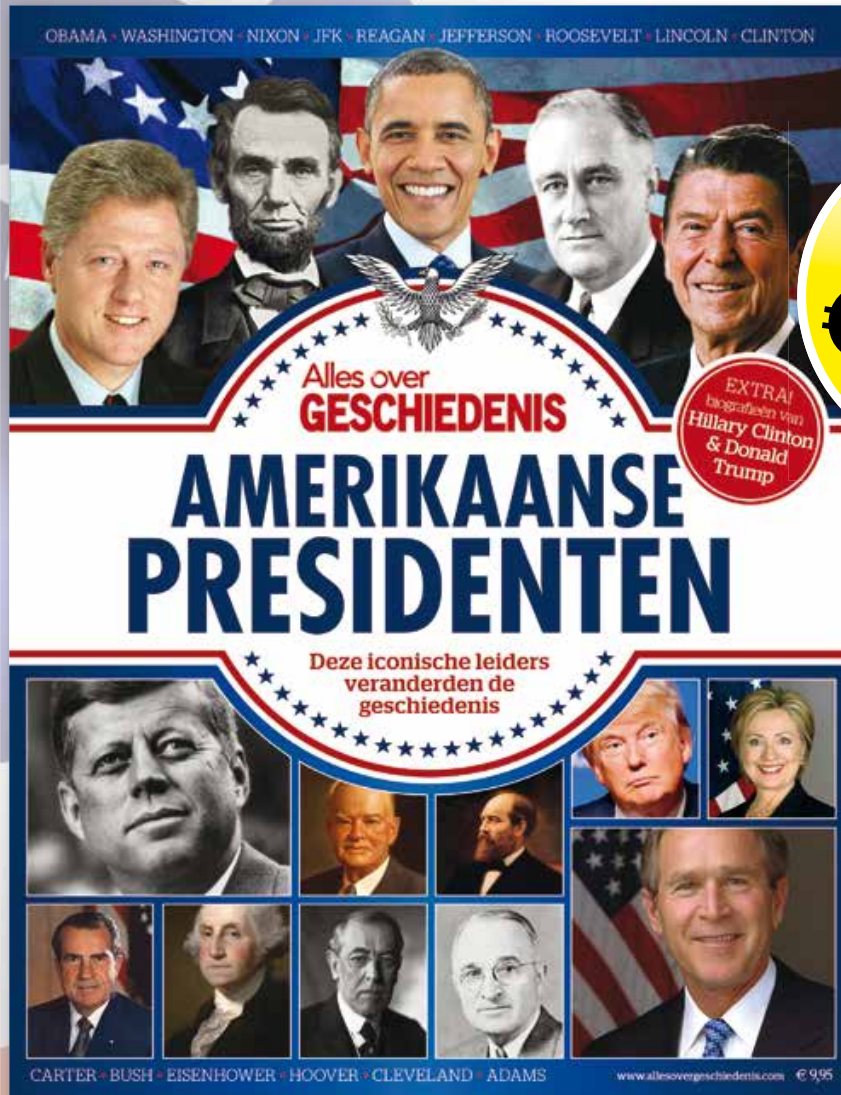
De Detroit Tigers spelen hun wedstrijden sinds 2000 in Comerica Park

een kleurrijk universum. Naast nieuwe kunst biedt Detroit ook oude(re) kunst in het wereldberoemde Detroit Institute of Art Museum. Althans, voor zolang het nog duurt: met het faillietgaan van de stad in 2014 is de discussie (samen met een rechtszaak) losgebarsten of mensen niet boven kunst moeten gaan.

'De stad is soms net zo rot als het gebit van de crackverslaafden, die rondscharrelen op zoek naar wat dollars'

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ALLES OVER DE ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
AMERIKAANSE PRESIDENTEN

VOOR
SLECHTS
€9,95

Van George Washington tot Barack Obama, de president van Amerika is de machtigste persoon ter wereld. Niet gek dat we tegenwoordig de presidentsverkiezingen op de voet volgen. In deze special komt niet alleen elke president aan bod, maar lees je ook over de verschillen tussen democraten en republikeinen, vertellen we alles over de twee huidige kandidaten en kom je achter de leukste en meest bizarre feiten rondom het presidentschap van de Verenigde Staten.

NU GRATIS VERZENDING* MET KORTINGSCODE: PRESIDENT

BESTEL NU OP:

★ ★ ★ ★ ★ **WWW.FNL.NL/PRESIDENT** ★ ★ ★ ★ ★

* Deze actie is geldig tot 1 november 2016 of zolang de voorraad strekt.
Bestel op www.fnl.nl/president, vul de kortingscode PRESIDENT in bij het afrekenen en de special wordt gratis verzonden.

Amerika's racistische verleden gevangen in breekbaar porselein in het Henry Ford Museum

's Werelds bekendste autofabriek in haar hoogtijdagen

Middelpunt van het kleurrijke universum van The Heidelberg Project: Dotty Wotty House

Theatraal parkeren

Om aan de portie ellende die je als inwoner van Detroit dagelijks voorgeschoteld krijgt te ontsnappen, is er gelukkig genoeg vermaak in de stad. Zeker op sportief gebied. IJshockey, basketbal, American Football en baseball. Detroit heeft alle vier de grote Amerikaanse sporten. Wie eens een middag of avond uit eten wil combineren met een sportwedstrijd, kan het beste een wedstrijd van de Detroit Tigers bezoeken. Het Tiger stadion is een van Amerika's mooiste honkbalstadions. Met een draaimolen, de Chevy Fontein, maar vooral de skyline van Detroit waartegen het baseball zich hier afspeelt. Tussen en tijdens de innings door is het publiek voornamelijk bezig met het halen en verorberen van enorme hoeveelheden voedsel. De auto kan voor tien dollar op een kaalgeslagen stuk land op loopafstand van het stadion in downtown Detroit worden geparkeerd. Een andere optie is parkeren, en fotograferen, op 238 Bagley Street. Op deze plek schroefde Henry Ford zijn eerste auto's in elkaar. Maar wat het extra bijzonder maakt, is dat je parkeert in een oud Beaux-Arts-theater, compleet met lambrisering, ornamenten, tribunes en flarden rood toneeldek.

Fietsen

Na negen innings eten en drinken is fietsen een gezonde en relaxte manier om de stad verder te ontdekken. Omdat de mensen zijn vertrokken en de brede wegen zijn achtergebleven, hebben fietsers de ruimte. *Eén lane* voor de fiets, twee voor de auto. Buiten de spits zou dit ook andersom kunnen zijn. Het centrum, inclusief het imposante GM Renaissance Center, de oevers van de Detroit River en het tussen de Verenigde Staten en Canada ingelegene Belle Isle. Alles ligt op minder dan een half uur trappen van Wheelhouse Detroit aan het net opgeknapt Riverfront. Op de route naar Belle Isle ligt

De limo waarin Kennedy de dood vond in het Henry Ford Museum

De bus, waarin Rosa Parks het begin van het einde van de rassongelijkheid in gang zette

Andrews on the Corner. Dit bijna honderd jaar oude familie instituut heeft de hele geschiedenis van Detroit op 201 Joseph Campau Street aan zich voorbij zien trekken. Met een beetje geluk loopt de eigenaar rond en wordt ontbijt, lunch of diner geserveerd met de geschiedenis van Andrews en Detroit als bijgerecht. Op Belle Isle werpt de oude – en natuurlijk verlaten – dierentuin van Detroit haar schaduw over zeeën van woekerend groen. Wie goed luistert, kan het gekrijs en gebrul van de verdwenen bewoners nog horen. Net als de lach van ouders en hun kinderen. Echo's uit het verleden. Een verleden dat in Detroit nooit ver weg is.

PRAKTISCHE INFORMATIE DETROIT, MICHIGAN

Ligging en bereikbaarheid

Detroit is uitstekend te bereiken per auto. Toronto ligt op drieënhalf uur rijden, Chicago op vier uur en zelfs New York is binnen een dag (negen uur) te bereiken. Wie liever vliegt, heeft ook genoeg keuze. Delta Airlines vliegt rechtstreeks vanaf Schiphol op Detroit Metro Wayne County Airport.

Klimaat en beste reistijd

Wie niet van extremen houdt, kan januari/februari (koud) en juli/augustus (warm) beter mijden. De rest van het jaar is het over het algemeen prima toeven in Detroit. April/mei en september/oktober zijn de meest comfortabele reismaanden.

Vervoer

Zonder auto ben je nergens (hotwire.com heeft regelmatig goede aanbiedingen). Maar huur zeker ook een fiets. Bijvoorbeeld bij Wheelhouse Detroit: www.wheelhousedetroit.com. Voor een rondje downtown kun je ook in de People Mover stappen: www.thepeoplemover.com.

Accommodaties

Een betere mix van historie, luxe en design dan Honor & Folly (www.honorandfolly.com) vind je niet snel in Detroit. Zoek je iets goedkopere downtown probeer dan hotwire.com voor de laagste hotellaanbiedingen. [Airbnb.com](http://airbnb.com) is een andere goede optie.

Tips

Detroit is een echte sportstad. Check of het baseballteam van Detroit, de Tigers, thuis spelen of bezoek een wedstrijd van de Pistons (basketbal), Lions (American Football) of de Red Wings (ijshockey). Architectuurliefhebbers kunnen stadswandelingen maken via bijvoorbeeld www.experiencedetroit.com/architectural-tours

